

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΣΩΣΗΣ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΜΜΕ ΤΟ ΒΡΑΔΥ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

➤ **Το Δημόσιο** θα συστήσει το Πρόγραμμα Ανακούφισης Προβληματικών Χρεογράφων (TARP), το οποίο θα αγοράσει άμεσα «τοξικούς» τίτλους από τις τράπεζες, συνολικής αξίας 250 δισ. δολ.

➤ **Το προσεχές διάστημα** ο πρόεδρος Μπους θα μπορεί να εξουσιοδοτήσει το TARP για αγορές άλλων 100 δισ. δολ. αν κρίνει ότι η «κατάσταση συναγερμού» συνεχίζει να υφίσταται.

➤ **Ο επόμενος πρόεδρος** θα έχει τη δυνατότητα να διαθέσει άλλα 350 δισ. δολ. την προσεχή άνοιξη.

➤ **Εναντι των «τοξικών»** τίτλων το Δημόσιο θα λάβει δικαιώματα αγοράς μετοχών στις εμπλεκόμενες τράπεζες, ώστε να ωφεληθεί από πιθανή ανάκαμψη στο χρηματιστήριο.

➤ **Το TARP** θα μπορεί να αγοράζει τίτλους από τράπεζες, ασφαλιστικά ταμεία, κυβερνήσεις σε πολιτειακό επίπεδο ή και τράπεζες που έχουν την έδρα τους στο εξωτερικό αλλά δραστηριοποιούνται έντονα στις ΗΠΑ.

➤ **Θα υπάρξει όριο** στις αμοιβές των κορυφαίων

στελεχών όποιες τράπεζες πουλήσει «τοξικούς» τίτλους στο Δημόσιο.

➤ **Το TARP θα εποπτεύεται** από επιτροπή ειδικών που συσταθεί (με τη συμμετοχή και του επικεφαλής της Fed), από αρμόδιες επιτροπές του Κογκρέσου, αλλά και τα δικαστήρια που θα μπορούν να αναθεωρήσουν τις αποφάσεις του υπουργού Οικονομικών.

➤ **Η κυβέρνηση**, έχοντας στην κατοχή της τους «τοξικούς» τίτλους, θα μπορεί να αναθεωρήσει τους όρους των δανείων για να βοηθήσει τους δανειολήπτες.

➤ **Εναλλακτικά**, ο υπουργός Οικονομικών μπορεί να αξιοποιήσει πρόγραμμα ασφάλισης «τοξικών» τίτλων, βάσει του οποίου οι ιδιώτες θα αποκτούν τα χρεόγραφα και το Δημόσιο θα εγγυάται γι' αυτά.

➤ **Αν μακροπρόθεσμα** υπάρξουν σημαντικές απώλειες δημοσίων κεφαλαίων, το Κογκρέσο θα προσπαθήσει να ανακτήσει τα χρήματα των φορολογουμένων μέσω επιβολής φόρων στη Wall.

Παρεμβάσεις Ρεπουμπλικανών και Δημοκρατικών το Σαββατοκύριακο

Με δύο τροποποιήσεις το σχέδιο διάσωσης

ΤΟΥ **ΧΑΡΗ ΣΑΒΒΙΔΗ**
hsav@pegasus.gr

Πυρετώδεις διαπραγματεύσεις εξελίσσονταν μέχρι αργά χθες το βράδυ στο Αμερικανικό Κογκρέσο, προκειμένου σήμερα το μεσημέρι η Βουλή των Αντιπροσώπων να κληθεί να εγκρίνει το σχέδιο διάσωσης των τραπεζών. Κορυφαία στελέχη Δημοκρατικών και Ρεπουμπλικανών αλλά και ο πρόεδρος Μπους υποστήριξαν, το Σάββατο, ότι τα βασικά σημεία για τη διακομματική συμφωνία έχουν βρεθεί. Οι διαπραγματεύσεις, όμως, συνεχίστηκαν και μετά τα μεσάνυχτα, διακόπηκαν για λίγες ώρες και ξεκίνησαν εκ νέου χθες το πρωί. Στόχος ήταν να υπάρξει τελικό σχέδιο που θα αποδέχονται και οι δύο πλευρές προτού ξεκινήσουν οι συναλλαγές στις ασιατικές αγορές, σήμερα τα ξημερώματα.

ΚΑΙ Ο ΜΠΑΦΕΤ! ➤ Οι τουρίστες που ξεναγούνταν, χθες, στο Κογκρέσο έβλεπαν Γερουσιαστές να τρέχουν στους διαδρόμους, μεταφέροντας τις τελευταίες τροποποιήσεις από το γραφείο της κ. Πελόζι (όπου συνεδρίαζαν οι Δημοκρατικοί) σε εκείνο του κ. Μπένερ (επικεφαλής των Ρεπουμπλικανών στη Βουλή). «Φωτιά» είχαν πάρει και τα τηλέφωνα, με την κ. Πελόζι να επικοινωνεί με τον Πρόεδρο Μπους, τον υπουργό Οικονομικών, Χ. Πόλσον με τους δύο

υποψηφίους Προέδρους και τους ΜακΚέιν και Ομπάμα με τους γεροισιαστές και βουλευτές των κομμάτων τους. Κάποια στιγμή, μάλιστα, υπήρξε τηλεφωνική συνομιλία με τον Γουόρεν Μπάφετ, που προσφέρθηκε να παράσχει «τις καλύτερες ιδέες του για τις αντιδράσεις της αγοράς», σύμφωνα με δηλώσεις του Δημοκρατικού Γερουσιαστή, Κεντ Κόνραντ.

Επί της ουσίας δεν φάνηκε να αλλάζει κάτι στο σχέδιο, σε σχέση με όσα είχαν διαρρεύσει το βράδυ της Πέμπτης. Επιβεβαιώνεται, έτσι, η εκτίμηση ότι η καθυστέρηση συνδέεται με μικροπολιτικούς χειρισμούς ενόψει των εκλογών. Ρεπουμπλικάνοι και Δημοκρατικοί προσπαθούν να πείσουν τους ψηφοφόρους ότι ενδιαφέρονται περισσότερο για τα χρήματα των φορολογούμενων και ότι θα «τιμωρήσουν» τους υπευθύνους. Ταυτόχρονα, όμως, όλοι γνωρίζουν ότι αν δεν εγκριθεί το σχέδιο το πλήγμα στις αγορές θα είναι τεράστιο.

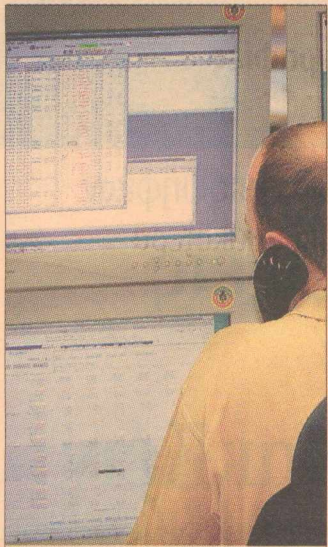
Στις διαπραγματεύσεις του Σαββατοκύριακου οι δύο πλευρές κατάφεραν να «περάσουν» στο σχέδιο διάσωσης από μία τροποποίηση. Οι Ρεπουμπλικάνοι πέτυχαν να υπάρξει αναφορά στο εναλλακτικό σχέδιό τους, σύμφωνα με το οποίο οι τράπεζες θα αναλάβουν την επιχείρηση διάσωσης και το Δημόσιο απλά θα προσφέρει την εγγύησή του στους τίτλους που θα προκύψουν. Ο κ. Πόλσον, όμως, έχει δηλώσει δημόσια ότι δεν ενθουσιάζεται από αυτή την

ιδέα ενώ και οι πρώτες εκτιμήσεις για το κόστος αυτής της ασφάλισης κάνουν λόγο για τεράστια ποσά. Ο συμβιβασμός που επιτεύχθηκε είναι να γίνει αναφορά στην ιδέα και να είναι στην ευχέρεια του υπουργού Οικονομικών αν θα αξιοποιηθεί.

Οι Δημοκρατικοί, από την πλευρά τους, κατάφεραν να υπάρξει αναφορά στο ενδεχόμενο φορολογικής επιβάρυνσης της Wall Street αν το Δημόσιο χάσει λεφτά από το σχέδιο διάσωσης. Σύμφωνα με το Bloomberg, αν μετά από 5 χρόνια συνεχίζει να υπάρχει ζημιά για τα δημόσια ταμεία, ο Πρόεδρος θα παρουσιάσει σχέδιο στο Κογκρέσο ανάκτησης των κεφαλαίων, είτε μέσω επιβολής τέλους επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών είτε μέσω αύξησης της φορολογίας των χρηματοοικονομικών ομίλων. Αντίθετα, οι Δημοκρατικοί απέσυραν την πρότασή τους, τα δικαστήρια να μπορούν να επανασχεδιάσουν τους όρους των στεγαστικών δανείων όταν τίθεται ζήτημα κατάσχεσης του ακινήτου.

ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ➤ Αργά το βράδυ τα ΜΜΕ διεθνώς υποστήριξαν ότι το σχέδιο θα τεθεί σε ψηφοφορία σήμερα στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Στη Γερουσία, όμως, η ψηφοφορία δεν πρόκειται να γίνει πριν την Τετάρτη, καθώς οι ισχύοντες κανονισμοί δεν το επιτρέπουν για σήμερα, ενώ αύριο κάτι τέτοιο δεν είναι δυνατό καθώς υπάρχει εβραϊκή αργία.

«Βαρύ» δανειακό πρόγραμμα, στην περιοχή των 39 δισ. ευρώ, προγραμματίζει το υπουργείο Οικονομίας για το 2009 ενώ ανοικτό παραμένει το ενδεχόμενο υπερβάσεων και τον επόμενο χρόνο με δεδομένη τη μεγάλη αβεβαιότητα που επικρατεί στην οικονομία.

ΥΨΟΥΣ 340 ΕΚ. ΕΥΡΩ

Δημοπρασία εντόκων γραμματίων

Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον αναμένεται αύριο η δημοπρασία εντόκων γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου και τα επίπεδα στα οποία θα διαμορφωθούν τα επιτόκια, με δεδομένο ότι η τάση στα επιτόκια είναι έντονα ανοδική το τελευταίο διάστημα ιδιαίτερα στις βραχυπρόθεσμες διάρκειες.

Ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους δημοπρατεί αύριο έντοκα γραμμάτια διάρκειας 13, 26 και 52 εβδομάδων, αξίας 150 εκατ. ευρώ, 120 εκατ. ευρώ και 20 εκατ. ευρώ αντιστοίχως. Το συνολικό ποσό που αναμένει να δανειστεί το Δημόσιο μέσω της αυριανής δημοπρασίας ανέρχεται σε 340 εκατ. ευρώ, αλλά με την αποδοχή και μη ανταγωνιστικών προσφορών είναι πιθανόν να ανέλθει περίπου στα 470 εκατ. ευρώ. Με τη δημοπρασία ο δημόσιος δανεισμός από τις αρχές του έτους αναμένεται να υπερβεί τα 39 δισ. ευρώ, ενώ μέχρι το τέλος του 2008 είναι πιθανόν να ξεπεράσει ακόμη και τα 43 δισ. ευρώ, αντί του αρχικού στόχου για 37 δισ. ευρώ, εξαιτίας των σοβαρών δυσκολιών στη διαδικασία εκτέλεσης του φετινού προϋπολογισμού.

ΦΟΒΟΙ ΓΙΑ ΕΚΤΙΝΑΞΗ ΤΟΥ SPREAD ΣΤΙΣ 100 ΜΟΝΑΔΕΣ ΒΑΣΗΣ - ΣΤΑ ΥΨΗ ΤΟ ΕΠΑΣΦΑΛΙΣΤΡΟ

Τουλάχιστον 39 δισ. θα δανειστεί το Δημόσιο το 2009

ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΡΛΑΠΑΝΟΥ

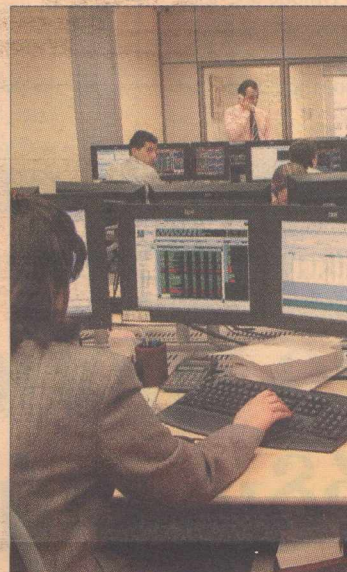
Στην περιοχή των 39 δισ. ευρώ προβλέπεται καταρχήν να κινηθεί το δανειακό πρόγραμμα του Δημοσίου το 2009, με ανοικτό το ενδεχόμενο υπερβάσεων καθώς παραμένει ιδιαίτερα ρευστή η κατάσταση στην οικονομία. Υπενθυμίζεται πως το φετινό δανειακό πρόγραμμα αναμένεται να παρουσιάσει υπέρβαση της τάξης των 6 δισ. ευρώ τουλάχιστον καθώς από 37 δισ. ευρώ που ήταν ο αρχικός στόχος εκτινάσσεται το ολιγότερο στα 43 δισ. ευρώ, αποτυπώνοντας τις σοβαρές δυσκολίες επίτευξης του στόχου για τα έσοδα, της αδυναμίας για ουσιαστική περιστολή των δημοσίων δαπανών και των επιπτώσεων από το αυξημένο κόστος δανεισμού.

Σύμφωνα με πληροφορίες, το υπουργείο Οικονομίας προετοιμάζεται να υλοποιήσει, υπό συνθήκες αυξημένου κόστους και έντονης αβεβαιότητας στις αγορές, ένα ιδιαίτερα βαρύ δανειακό πρόγραμμα το 2009 καθώς βρίσκεται αντιμέτωπο, με υψηλές δαπάνες για τοκοχρεολύσια και πρωτοφανή αβεβαιότητα στο «μέτωπο» ελλείμματος, με δεδομένο ότι η διεθνής κρίση επιμένει.

Αρμόδια στελέχη του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους επισημαίνουν ότι το δανειακό πρόγραμμα θα είναι βαρύ και τον επόμενο χρόνο και εκτιμούν πως η κατάσταση θα βελτιωθεί αισθητά από το 2010 και μετά, καθώς η κατανομή των υποχρεώσεων για χρεολύσια είναι πιο ευνοϊκή μετά το 2009. Τα ίδια στελέχη δεν κρύβουν τον προβληματισμό τους για το «δύσκολο» 2009 καθώς οι παράγοντες αβεβαιότητας στην παγκόσμια οικονομική σκηνή παραμένουν έντονοι με την ελληνική αγορά ομολόγων να έχει ήδη ξεκινήσει από φέτος να πληρώνει «ακριβά» τη διεθνή κρίση.

ΚΟΣΤΟΣ >> Είναι χαρακτηριστικό ότι το φετινό δανειακό πρόγραμμα κοστίζει πανάκριβα σε σχέση με έναν μόλις χρόνο νωρίτερα, καθώς η διεθνής κρίση υποχρεώνει την Ελλάδα να πληρώνει υψηλά επιτόκια για να «πουλήσει» το χρέος της, επιβαρύνοντας με πρόσθετες δαπάνες και τους προϋπολογισμούς των επόμενων ετών.

Μόνο για φέτος υψηλόβαθμο στέλεχος του ΓΛΚ υπολογίζει σε άνω των 500 εκατ. ευρώ τις επιπλέον δαπάνες για τόκους που αντιμετωπίζει η Ελλάδα ενώ τα

επιτόκια, κυρίως στις βραχυπρόθεσμες διάρκειες, κινούνται σε ιστορικά υψηλά επίπεδα.

Σε ιστορικά υψηλά επίπεδα κινείται και η διαφορά των αποδόσεων (spread) του ελληνικού δεκαετούς ομολόγου με το αντίστοιχο γερμανικό Bund που είναι ενδεικτική της επιδείνωσης των όρων με τους οποίους δανείζεται η Ελλάδα.

Παράγοντες της εγχώριας αγοράς ομολόγων να επισημαίνουν πως δεν θα εκπλαγούν εάν το

spread πλησιάσει ακόμη και την περιοχή των 100 μονάδων βάσης μεσοπρόθεσμα. Προ ημερών και εν μέσω της αναταραχής που προκλήθηκε από την κατάρρευση της Lehman το spread «φλέτταρε» με την περιοχή των 90 μ.β. όταν στις αρχές του έτους βρισκόταν στις 30 μ.β. Το ΓΛΚ αισιοδοξεί για μερική διόρθωση του spread μέσα στους προσεχείς μήνες αν και παραδέχεται πως δεν πρόκειται να δούμε -τουλάχιστον στο άμεσο μέλλον- «επιστροφή» στα επίπεδα που ήμαστε συνηθισμένοι, αλλά αισιοδοξούν για σταθεροποίηση του στην περιοχή των 50 μ.β. μεσοπρόθεσμα.

Μία ακόμη ένδειξη του αυξημένου κόστους που αντιμετωπίζει η Ελλάδα για να δανειστεί από τις διεθνείς αγορές είναι η διαμόρφωση του Credit Default Swap, δηλαδή του ασφαλιστρου κινδύνου που απαιτούν οι επενδυτές για να δανείσουν τη χώρα, στα υψηλότερα επίπεδα μεταξύ των περιφερειακών αγορών. Ενδεικτικά αναφέρεται πως το CDS για την Ελλάδα βρισκόταν στις 52 μονάδες προς τα τέλη Σεπτεμβρίου, όταν για την Ιταλία ήταν στις 42, για την Ισπανία και την Πορτογαλία στις 41, και για τη Γερμανία στις 9.

Τα βασικά στοιχεία του νέου προϋπολογισμού

2,3% δημοσιονομικό έλλειμμα το 2009

Με δεδομένη σχεδόν τη σιωπηρή παράταση δύο ή ακόμη και τριών ετών στο χρονικό ορόσημο του μηδενισμού των ελλειμμάτων, δηλαδή παράταση έως το 2012 ή 2013, από το 2010 που είναι επισήμως, εξαιτίας της διεθνούς κρίσης, «κλειδώνει» το προσχέδιο του προϋπολογισμού του 2009 αυτή την εβδομάδα.

Με αλληπάλληλες συσκέψεις μέσα στην εβδομάδα ο υπουργός Οικονομίας και το επιτελείο του καταλήγουν στα τελικά νούμερα

του προσχεδίου, που σύμφωνα με πληροφορίες αναμένεται να προβλέπει:

❶ Έλλειμμα στην περιοχή του 2,3% του ΑΕΠ φέτος και περαιτέρω μείωσή του στο 1,8% - 1,9% το 2009.

❷ Αύξηση δαπανών κατά περίπου 8% - 9% και των εσόδων κατά περίπου 10%.

❸ Ρυθμό ανάπτυξης στην περιοχή του 3,5% φέτος και οριακά άνω του 3% τον επόμενο χρόνο. Παράλληλα θα ενσωματώνεται η αναθε-

ωρημένη πρόβλεψη για τον πληθωρισμό που αναμένεται στα επίπεδα του 4,5% φέτος και στη «ζώνη» του 3,5% για το 2009.

Πρόκειται για έναν ακόμη προϋπολογισμό που χαρακτηρίζεται ιδιαίτερα φιλόδοξος από παράγοντες της αγοράς με δεδομένη την έντονη αβεβαιότητα που επικρατεί στην παγκόσμια οικονομική σκηνή. Είναι χαρακτηριστικό ότι πληθαίνουν οι διεθνείς οργανισμοί που προβλέπουν αισθητά χαμηλότερη ανάπτυξη τον επόμενο χρόνο σε

αντιδιαστολή με την αισιοδοξία του υπουργείου Οικονομίας. Στην περίπτωση μεγαλύτερης επιβράδυνσης της ανάπτυξης από ότι εκτιμά επισήμως το υπουργείο θα αυξηθούν οι δυσκολίες για την επίτευξη του στόχου για το έλλειμμα, ο οποίος αναμένεται μάλιστα να αμφισβητηθεί για μία ακόμη φορά από την Κομισιόν με τη δημοσιοποίηση των φθινοπωρινών της προβλέψεων. Περιορισμένες αναμένεται να είναι και οι παροχές που θα ενσωματώνει ο νέος προϋπολογισμός.